

הלכות עבודה זרה פרק ה

פרק ה

המסית

המסית יחיד

א.

המסית

המסית אחד מישראל, בין איש בין אשה - הרי זה נסקל, אף על פי שלא עבד המוסת ולא המסית עבודה זרה, אלא מפני שהורהו לעבוד. בין שהיה המסית הדיוט בין שהיה נביא, בין שהיה המוסת יחיד, איש או אשה, או יחידים - מיתתו בסקילה. המסית את רוב אנשי העיר הרי זה מדיח, ואינו נקרא מסית:

ב.

נביא שהדיח

היה זה שהדיח רוב העיר נביא - מיתתו בסקילה, והנידחים הרי הן כיחידים, ואינן כאנשי עיר הנידחת עד שיהיו המדיחים שנים. ואחד האומר, "אמרה לי עבודה זרה עבדוה", או שאמר, "אמר לי הקב"ה עבדו עבודה זרה" - הרי זה נביא שהדיח, ואם הודחו אחריו רוב העיר נסקל:

ג.

המסית שהסית בין בלשון רבים בין בלשון יחיד - הרי זה נסקל. כיצד, האומר לחבירו,

- "אעבוד עבודה זרה", "אלך ואעבוד", "נלך ונעבוד", בעבודה פלונית שדרך אותה עבודה זרה להיעבד בה,
- "אזבח", "אלך ואזבח", "נלך ונזבח",
- "אקטר", "אלך ואקטר", "נלך ונקטר",
- "אנסך", "אלך ואנסך", "נלך וננסך",
- "אשתחווה", "אלך ואשתחווה", "נלך ונשתחווה",

הרי זה מסית:

ד.

הסית לשנים - הרי הן עדיו, והן מביאין אותו לבית דין, ומעידין עליו שכך אמר להן, וסוקלין אותו.

ואין המסית צריך התראה.

אמר לאחד, הוא אומר לו, "יש לי חברים רוצים בכך", ומערים עליו עד שיסית בפני שנים, כדי להרגו.

אם לא רצה המסית להסית לשנים, מצוה להכמין לו.

כל חייבי מיתות שבתורה אין מכמנין עליהן, חוץ מזה:

ה.

כיצד מכמנין לו? המוסת מביא שנים ומעמידן במקום אפל, כדי שיראו המסית וישמעו דבריו ולא יראה אותן,

והוא אומר למסית, "אמור מה שאמרת לי בייחוד", והוא אומר לו, והמוסת משיבו, "היאך נניח את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד את העצים ואת האבנים".

אם חזר בו, או ששתק - פטור.

ואם אמר לו, "כך היא חובתנו וכך יפה לנו", העומדים שם ברחוק מביאין אותו לבית דין, וסוקלים אותו:

1.

מצוה ביד המוסת להרגו, שנאמר "ידך תהיה בו בראשונה להמיתו" (דברים י"ג:').

ואסור למוסת לאהוב את המסית, שנאמר "לא תאבה לו" (דברים י"ג:'). ולפי שנאמר בשונא "עזב תעזב עמו" (שמות כ"ג:'), יכול אתה עוזב לזה, תלמוד לומר "ולא תשמע אליו" (דברים י"ג:').

ולפי שנאמר "לא תעמוד על דם רעך" (ויקרא י"ט:ט"ז), יכול אי אתה עומד על דמו של זה, תלמוד לומר "לא תחוס עינך" (דברים י"ג:').

ואסור למוסת ללמד עליו זכות, שנאמר "ולא תחמל" (דברים י"ג:'). ואם ידע לו חובה אינו רשאי לשתוק ממנה, שנאמר "ולא תכסה עליו" (דברים י"ג:').

ואזהרה להדיוט המסית מניין, שנאמר "וכל ישראל ישמעו וייראו" [ו] ולא יוסיפו לעשות" (דברים י"ג:ב):

2.

המסית אחרים לעבדו, ואמר להם, "עבדוני",

אם עבדו אותו - נסקל,

ואם לא עבדוהו, אף על פי שקיבלו ממנו ואמרו לו הין - אינו נסקל.

אבל אם הסית לעבודת איש אחר, או לשאר מיני עבודה זרה, אם קיבל ממנו ואמר, הין נלך ונעבוד, אף על פי שעדיין לא עבד - שניהם נסקלין, המסית והמוסת, שנאמר "לא תאבה" "ולא תשמע", הא אם שמע ואבה חייב:

ח.

נביא המתנבא בשם עבודה זרה כיצד?

זה האומר, "אמרה לי עבודה זרה פלונית, או כוכב פלוני, שמצוה לעשות כך וכך, או שלא לעשות כך וכך", אפילו כיוון את ההלכה לטמא את הטמא ולטהר את הטהור, אם התרו בו בפני שנים - הרי זה נחנק,

שנאמר "ואשר ידבר בשם אלהים אחרים ומת הנביא ההוא" (דברים י"ח:כ').

ואזהרה שלו מכלל שנאמר "ושם אלהים אחרים לא תזכירו" (שמות כ"ג:יג) :

ט.

ואסור לערוך דין ותשובה עם מתנבא בשם עבודה זרה, ואין שואלין ממנו אות ומופת, ואם עשה מעצמו - אין משגיחין עליו ואין מהרהרין בו.

וכל המחשב באותות שלו שמא אמת הן, עבר בלא תעשה, שנאמר "לא

תשמע אל דברי הנביא ההוא" (דברים י"ג:ד) :

י.

מיתת נביא שקר

וכן נביא השקר מיתתו בחנק, אף על פי שנתנבא בשם י"י ולא הוסיף ולא גרע, שנאמר "אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר לא צויתיו

לדבר, ואשר ידבר בשם אלהים אחרים, ומת הנביא ההוא" (דברים י"ח:כ) :

יא.

אחד המתנבא מה שלא שמע במראה הנבואה, או מי ששמע דברי נביא חבירו ואמר שדבר זה לו נאמר והוא נתנבא בו - הרי זה נביא שקר, ומיתתו בחנק:

כל המונע עצמו מהריגת נביא השקר מפני מעלתו, שהרי הוא הולך בדרכי הנבואה, הרי זה עובר בלא תעשה, שנאמר "בזדון דברו הנביא לא תגור ממנו" (דברים י"ח:כ"ב).

וכן, המונע עצמו מללמד עליו חובה, או הפחד וירא מדבריו, הרי הוא בכלל "לא תגור ממנו".

ואין דנין נביא השקר אלא בבית דין של שבעים ואחד:

הנודר בשם עבודה זרה, והנשבע בה - לוקה, שנאמר "ושם אלהים אחרים לא תזכירו" (שמות כ"ג:י"ג). אחד הנשבע בה לעצמו, ואחד הנשבע בה לגוי. ואסור להשביע לגוי ביראתו.

ואפילו להזכיר שם עבודה זרה שלא דרך שבועה אסור, שנאמר "לא תזכירו".

לא יאמר אדם לחבירו, "שמור לי בצד עבודה זרה פלונית", וכיוצא בזה. וכל עבודה זרה הכתובה בכתבי הקודש מותר להזכיר שמה, כגון פעור, ובל, ונבו, וגד, וכיוצא בהן.

ואסור לגרום לאחרים שידרו ושיקיימו בשם עבודה זרה.

ואינו לוקה אלא הנודר בשמה, והמקיים בשמה, והוא הנשבע בשמה:

מכאן חוקות הגוי zoom65